

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกโก

อ.สุโขทัย จ.นครราชสีมา

1. ความเป็นมา/พระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความห่วงใย ในชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎรใน จังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเกษตรกรผู้ยากไร้ ซึ่งขาดความเข้าใจในการทำงานเกษตร และว่างงาน จึงมีพระราชดำริกับผู้ช่วยเลขาธิการสำนักพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ (นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ และคณะ) ให้ ประสานงานกับจังหวัดนครราชสีมา จัดหาที่ดินจัดทำฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ได้ที่สาธารณประโยชน์ตั้งอยู่ ที่บ้านโคกโก หมู่ที่ 2 ตำบลโตะเต็ง อำเภอสุโขทัย ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 314 ไร่ 2 งาน อยู่ในความดูแลรักษา ของกระทรวงมหาดไทย (ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ป่าโคกโสนะสาธาณประโยชน์) เพื่อจัดทำฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

2. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุน การวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาด ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

3. วัตถุประสงค์

3.1 วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติ และถ่ายทอดความรู้อาชีพการเกษตร
- เพื่อสนับสนุนแรงงานที่ว่างงาน ให้สามารถนำความรู้กลับไปปฏิบัติอาชีพตามความต้องการ ของตนเอง
- เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ได้มาตรฐานและมีคุณค่าทางโภชนาการ

3.2 วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้และขยายผล ความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำเกษตรด้านการเพาะเห็ด

4. พื้นที่เป้าหมาย

4.1 พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บ้านโคกโก หมู่ที่ 2 ตำบลโตะเต็ง อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา

4.2 พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

บ้านโคกโก หมู่ที่ 2 ตำบลโตะเต็ง อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

5. หน่วยงานรับผิดชอบ

5.1 หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

- สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส กรมพัฒนาที่ดิน

5.2 หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส

- สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จังหวัดสงขลา

6. งบประมาณ

6.1 งบประมาณวิชาการเกษตร

ในปีงบประมาณ 2553 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 38,500 บาท

6.2 งบอื่นๆ (ระบุ)

ไม่มี

7. ผลการดำเนินงาน

7.1 กิจกรรม ศึกษา/ทดสอบ

ไม่มี

7.2 กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

7.2.1 แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

ได้ดำเนินการกิจกรรมด้านพืช ปลูกพืชผัก พืชไร่ และเพาะเห็ด มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1) การผลิตพืช

ตารางที่ 1 ชนิดของผัก เนื้อที่ปลูก ปริมาณผลผลิต และรายได้จากฟาร์ม

ชนิดพืชผัก	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ปริมาณผลผลิต/ เดือน (กิโลกรัม)	รายได้/ เดือน (บาท)
ผักบุ้ง	0.5	450	6,750
ผักกวางตุ้ง	0.5	300	7,500
ผักกาดขาวใหญ่	0.5	300	7,500
ผักกาดฮ่องเต้	0.5	300	7,500
คะน้า	0.5	300	7,500
กระเจี๊ยบเขียว	1	450	13,500
มะเขือยาว	1	600	12,000
มะเขือคางคก	1	600	12,000
แตงร้าน	2 / ไร่	900	18,000
แตงกวา	2 / ไร่	900	18,000
ถั่วฝักยาว	2 / ไร่	600	15,000
บวบเหลี่ยม	1 / ไร่	600	12,000
มะระจีน	1 / ไร่	450	13,500
ข้าวโพดฝักอ่อน	1 / ไร่	750	11,250
ข้าวโพดหวาน	2 / ไร่	1,800	36,000
กล้วย	10	15,000 ผล	10,500
มะละกอ	10	750	3,750

ในปีงบประมาณ 2552 ได้ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนโรงเรียนปลูกผักไร้ดิน พร้อมทั้งติดตั้งวัสดุอุปกรณ์การผลิตผักไร้ดิน จำนวน 3 แปลงปลูก และได้ทำการผลิตพืชผักเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ฟาร์มฯ 1 รอบการผลิต และทางฟาร์มฯ ได้ดำเนินการผลิตพืชผักอย่างต่อเนื่อง

(2) การเพาะเห็ด

มีโรงบ่ม จำนวน 1 โรง และโรงเปิดดอก จำนวน 5 โรง แต่ปัจจุบันทางฟาร์มได้หยุดดำเนินการในกิจกรรมการเพาะเห็ด

7.2.2 การฝึกอบรม

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการเข้าร่วมดำเนินการวางแผนการผลิต ติดตาม แนะนำ ให้ความรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล และการเพาะเห็ด แก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการฯ ตามเป้าหมาย จำนวน 10 ราย เป็นระยะอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

7.2.3 การผลิตสื่อ/โสตทัศนูปกรณ์

ไม่มี

7.2.4 การจัดนิทรรศการ

ไม่มี

7.3 กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

ไม่มี

7.4 กิจกรรมประสานงาน ติดตามและประเมินผล

ไม่มี

8. ปัญหา/อุปสรรค

1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ
2. ยานพาหนะที่จะใช้ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ
3. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น โรคพืช, ภูมิวิทยา และปฐพีวิทยา

ภาพที่ 1 กิจกรรมภายในฟาร์มตัวอย่างบ้านโคกโก่